

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere armonice — și timbru de 30 cr. pentru
fiecare publicare.

Prenumerățiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerățiune se trimit mai cu înlesnire peltângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Iunie 1884, a și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzia cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fișii de adresă dela abonamentul ultim.

Revista politică.

Conferența europeană din Londra, conchemată de ministrul Gladstone pentru rezolvirea cestiunei Egiptului, se află într-o poziție neplăcută. Deși desbaterile se fac în secret, totuși o mulțime de conjecturi se răspândesc prin jurnalistica europeană asupra pedecelor preste cari are să treacă și asupra rezultatului ce-l va avea. Toate acestea se fac pe baza pretensiunilor făcute din partea Franciei, Rusiei și Turciei.

La prezentarea proiectului de arangiere a cestiunei Egiptului făcut de Anglia și Franca, toate puterile interesate au devenit mai serioase și mai puțin curtisane față de Gladstone. Insuși Franca, care făcuse proiectul împreună cu Anglia, s'a făcut criticul și atacătorul proiectului. Waddington îndată după deschiderea conferenței alergă la Paris, pentru a cere informațiunile și instrucțiunile de lipsă dela președintele republicii. Blgnieres documentează, că datele din proiect referitoare la datoriile Egiptului nu sînt esacte, că venitele sînt mai mari, că roul imprumut de atâtea și atâtea milioane nu e de lipsă, că bugetul Egiptului se poate aduce în ordine prin o administrare dreaptă a venitelor și prin o economie în spese cumpătată, că starea cea deplorabilă financiară e cauzată de Anglia prin in-

curcările ce le-a făcut în Egipt. Nu înțelegem pentru ce astfel de atitudine chiar față de lucrurile mânilor sale! Poate după observarea poziției ce au luat-o celelalte puteri față de arangiamntul englezo-francez, sau poate dorința de a mai ocupa în Egipt poziția ce o avă înainte de a începe Anglia espedițiunile sale pe valea Nilului. Mai mult pune pe gânduri conferența observările Rusiei și a Turciei, cari, ca și când ar fi înțelese pe sub mână, urmează aceiași procedură și propun acele condițiuni și modificări în proiectul ce li s'a pus dinainte pentru deliberarea și arangierea cestiunei țerei Faraonilor.

Turcia voiesce ca Anglia să părăsească odată Egiptul și aceasta vrea să o facă prin aceea că cestiunea să fie de caracter european după cum aceasta o pretinde și Rusia, pusă poate la cale de Bismarck.

Prin aceasta procedură cugetă că și va ajunge scopul, căci devenind Egiptul sub tutelă europeană, atunci ea ca cea mai de aproape va reprezenta și esecuta drepturile acelei tutele. Pe lângă aceste mai ingrisesce conferența și aceea împregiurare, că revoluțiunea musulmanilor nu e sugrumată. Muhamet Ahmet cu tovarășii sei continuă manevrele sale în contra ori cărei domnie streină asupra Egiptului. El declară, că nu voiesce să scie nimic, nici de chediv, nici de sultan, dacă vor face cauză comună cu creștinii, inimicii s-milunei.

Cu alte cuvinte înțelegerea și invoirea conferinței pentru a rezolva cestiunea ce i sa pus înainte va merge cu greu, pentru că obiectul ei e foarte însemnat și de mult interes pentru fiecare putere. Fiecare dorește ca rezultatul să fie cu folosul seu; dar ceilalți nu se invoiesc ca să se bucure numai unul. De altcum însuși guvernul Angliei a prevădit complicațiunile și greutățile rezolvirii cestiunei care îl interesează atât de mult și poate și neisburtirea cu politica purtată în Egipt.

Pentru aceea s'a îngrijit de timpuriu în contra ori căruia vot de blam din partea reprezentatei țerei pentru fiascul ce-l va avă cu Egiptul, compunând și prezentând proiectul pentru reforma legii electorale în Anglia prin ceea ce a câștigat simpatia și încrederea tuturor afară de a lorșilor.

Franca pe lângă necazul cu conferința mai are și alt necaz. Tratatul încheat cu China mai cu de primăvară la Tien-Tsin s'a violat ear din partea Chinezilor.

Prin încheerea aceluia tractat Franca dobândise mult, căci pe lângă încetarea războiului împreună cu atâtea sacrificii și a friciei de vre un fiasco, i se deschisese un teren pacinic de exploatare cu mulțime

de isvoare comerciale foarte bogate. Dar bucuria n'a ținut mult, căci mai în zilele trecute trupele franceze în mersul spre Lang-ton a fost atacate de trupe chineze.

Perderile Francezilor au fost mărișoare, având 22 morți și 35 răniți. După acest incident Franca numai decât a cerut satisfacțiune, amenințând cu pretensiunea a 500 milioane de franci ca despăgubire. — China prin trimisul ei din Berlin Li-Fong-Pao, a căutat a se justifica republicii prin aceea, că acel atac s'a întimplat fără scirea ei.

Vom vedea cum se va termina.

Alegerile de deputați dietali în Boemia, Moravia și Austria de jos s'au terminat, învingând partida liberală.

Crisa ministerială din România s'a terminat cu foarte puține schimbări și anume: Brătianul rămâne tot ca președinte, Aurelian a demisionat dela culte, înlocuindul Chițu, Brătianu a dat ministerul de război generalului Fălcoian și a luat cele interne dela Chițu.

Atât deocamdată și mai mult de altădată.

La situațiune.

Am ajuns departe cu înțelepciunea politică a românilor pasivisti. Avem date din mai multe cercuri electorale despre înțelegeri între corteși de ai partidelor dietale streine și ai pasivistilor nostri, cum acestia să influențeze asupra s'ermanilor alegători români — lăsați de capul lor. — ca sau să fie pasivi, sau să dea voturile cutărui candidat, după cum adecă era să se ajungă scopul înțelegerilor.

Ca un specimen de felul acesta înregistrăm de ocamdată un cas dela Brașov.

Conducătorii partidei sîsesci din Brașov temându-se, că nu vor putea scoate pre candidatul lor față de al regimului, s'au pus în conștelegere cu unii dintre corifeii pasivistilor români de acolo, ca acestia să țină pre alegătorii români în pasivitate, ear ca *premiu* pentru această conduită de tot „politică“ a pasivistilor, s'au promis „înțelepților“ români, că la restaurarea magistratului din Brașov pre unul dintre pasivisti îl vor alege de fiscal, ear pe altul de senator.

Vine vremea alegerii de deputat în comuna Herman. „Conșcientioșii“ pasivisti români se țin strîns de înțelesul avut cu „neînțelepții“ sasi, umblă în rușul capului după bieții alegători români, ca să nu meargă la urnă, se înțelege pentru salvarea principului „solidarității.“ Alegătorii români — în cea mai mare parte — ascultă de „bunii“ lor con-

FOIȚA.

„SATUL CU COMORILE.“

(Novelă localisată de Petra-Petrescu.)

10. Alecsandru capetă nume rău.

(3 Urmare.)

Vorbă să fie, cărciumăreasa nici n'a spus decât bărbatului ei și la soru-sa, și și acestora numai după ce jurară, că tot lucru îl vor ține ascuns. Acestia vorbele morăresei le tălcuiră așa, că ea a văduț cu ochii ei la Alecsandru grameși de aur și argint și ca Alecsandru când ar vre, ar putea cumpăra întreg satul, că în casa lui Alecsandru se întemplă câte odată lucruri de cari, când ar fi ertat să se vorbească, și s'ar face p'urul măciucă. Lui Creangă și cumnatei lui li se și ridică p'urul în cap de groază! nici nu se pută altcum. Ei desco-periră secretul numai la câțiva oameni foarte de aproape.

După câteva zile Bogățenii sciau mult mai multe decât spusese morăreasa. Se vorbea, că Sandu stă în legătura cu Lucifer (dracu), căruia i s'ar fi închinat cu suflet cu tot. Ca răsplătă diavolul este dator în timp de treideci de ani să împlinească toate dorințele învătătorului. La sfârșitul anului din urmă în noap-

tea Crăciunului, între oarele 11 și 12, după ce-i va întoarce falca în ceafă, îi va lua sufletul să-l ducă ca gândul în imperăția lui cea de foc. Se vorbea mai departe, că Irinei i ar fi dat o bătură fermecătoare, de care sau ar fi trebuit să nebunească, sau să moară sau să-l ia de bărbat. . . că Alecsandru poate alunga duhurile, poate desgrota comori, poate face ca vacile să dea lapte v'nat sau chiar sânge în loc de lapte, că se unge cu ceva, de nu-l prinde nici focul, nici glonțul, că sboară prin aer călare pe o mătură și alte nesdrăvănii multe, cari le-a învățat din cărți primeșdioase.

Din clipa asta Bogățenii se temeau înfricoșat de Alecsandru. O vorbă legănată nu i ar fi mai disniminea temându-se de o parte de răzbunarea lui, de alta de tovarășul lui din iad. Nici chiar Buturugă nu mai cuteza să facă ceva în contra morariului sau în contra învătătorului. În secret mulți își făceau Cruce când se întelneau din întemplare cu Alecsandru.

19. Norocul adesea te duce în peire. Ear nenorocirea chiar la fericire.

În timpul acesta se întemplă mare nenorocire într-o comună vecină, Purcărenii. Un foc mare izbucnise, tocmai pe când oamenii erau la lucrul câmpului. Ce e drept, din Bogata și alte sate vecine numai de cât alergară oamenii într'ajutor, cu toate acestea însă, în câteva ceasuri șase case se

prefăcuse în cenușe și câteva capete arseră în grajduri. Nefericirea se trăgea din nebăgerea de seamă a unor copii, lăsați într-o casă de nesce părinți, cari se duseră la lucru. Băieții se jucară în tindă cu nesce aprindătoare (chibrituri) uitate de părinți din întemplare pe masă.

Se țice că o nenorocire nici odată nu vine singură. Asta se împlini și de astădată.

Seara, când se întorceau Bogățenii dela stins a casa, v'ed de o dată înaintea porții lui Creangă o mulțime de femei, de slugi și de slujnice. Unele își stergeau lacrimile din ochi, altele suspinau cu milă, toate și toți erau cuprinși de o jale adencă. Din casa lui Creangă r'esonau tângurii și plânsete. Pricina era că fetița cea mai tineră, numai de patru ani, murise într'un chip înfiorătoriu. S'ermana căduse în groapa de gunoi și se încese în balta adunată acolo. Tot satul o avea dragă pe biata copilă, pentru că era blândă și frumușică ca un ingeraș.

Două zile mai târziu copila se înmormântă cu mare ceremonie. Preotul ținu o cuvântare pătrunzătoare. După înmormântare se duse la prietenul său Alecsandru și îi țise.

„Scumpe amice! vorbele bune, fără îndoială sînt de laudat, dar faptele sînt și mai de laudă. Este mai bine să încungiuri nenorocirea, de cât să aibi prilegiu a mîngăia pe cei nenorociți. E un păcat de moarte, că părinții, ducându-se la lucrul

ducători, se abțin dela alegere; — și rezultatul: învingerea partidei naționale săsesci, și prin urmare, salvarea principiului „solidarității.”

Acum e rândul la sasi ca să se țină și ei de pactul făcut cu unii „passiviști.”

Sosesce vremea alegerii amplexurilor în magistratul din Brașov. Românii cei cu pactul, liniștiți în cunoștința lor, că și-au împlinit misiunea și ca români „buni” și ca oameni de „cuvânt”, așteaptă cu încredere respata. Resultatul alegerii la magistrat: învingerea partidei naționale săsesci, fiscal și senatori toți sasi.

(A se vedea corespondența noastră dto Brașov 12/24 Iunie a. c. publicată în Nr. 70. și „Gazeta Transilvaniei” articolul prim Nr. 95.)

Intrebăm acum pre frații Brașoveni: Cine sânt „die betrogenen Betrüger”?

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman”.

Deva, în 6 Iuliu 1884. Am ajuns departe! Un om e dus la judecatorie între gendarmi. El a omorât un om — grozavă crimă —! Esci maghiar? întrebă în unguresce judele. Da! Maghiar — respunde omucidul! Trebuie eliberat cu ori ce preț, și dă judele în sine. În interesul maghiarismului trebuie puși în libertate toți criminalii, căci almintrea elementul maghiar e în scădere cu unul. Așa a resonat un maghiar — idol astăzi al națiunii maghiare.

Este trist însă că resonul acesta câte odată îl vedem în parte constat. Eată un cas!

În comuna Zdrapți — pretura Bradului pre la finea anului 1883 feciorul notariului din Criscior, anume Baternay Imre, merge în comuna, unde și până aci bătuse pre mai mulți oameni, și unde era cunoscut ca om furios gata a te toca în cap din bun senin. După ce acest individ a slobozit vre-o două împușcături din casa preotului gr. or. de acolo, amers în cărcimă fiind provădit de un cuțit mare de vânat.

Bine se însemnă că acest monstru totdeauna a purtat la sine revolver, cuțit sau pușcă. Întrând în cărcimă, oamenii fug, care în cătrău, vre-o doi au fost pleșuriți de cavalerul maghiar: Imre, eară un serman țigan, om foarte robust, voind să iase afară, i-a înfapt nobilul Imre cașitul de vânat în spate, încât la moment a rămas mort, și mort e țiganul până astăzi.

Abia a doua zi omucidul fu dus la Baia de Criș, după ce tatăl seu umblase să tocmească trebile în ziua precedentă.

Intrăcea venită prin 27 Decemvre 1883 alee-gurile municipale. Președintele dela tribunal din Deva Solyom Fekete umblă pre la Baia de Criș adese, unde convine cu notariul Baternay de repeșite ori și se înțeleg, ca notariul să lucre pentru reușita lui Barsay de vicecomite. Și ce să vâdi!?

Feciorul notariului Baternay Imre, a fost pus în libertate. Ba ce e mai mult oficiul silvanal la denumit astăzi gornic de pădure al fiscului la pădurile din ținutul Rovinei, Șesurilor și a Curechiului. Astăzi neconturbat Imre umblă prin ținutul numitelor comune, pușcă la câni, bate la oameni după plac, și respândesc teroare în pacinical popor românesc.

Atragem atențiunea judecătoriei, și a procurorului de stat asupra acestui individ, și întrebăm pe

ce basă s'a eliberat un om atât de periculos, carele provoacă în mod demonstrativ pre ori cine i vine înainte?

S'au doară acest individ este pus anume să sbiciească pre locuitorii din notariatul tatălui seu, fiindcă ei sânt Români?

Tocmai acum capăt informațiuni autentice dela un călătoriu din Zarand. Aici s'au început earăși denunțările marșave, asupra sermanilor locuitori din cauza alegerii de deputat dietal. În comuna Zdrapți, doi oameni și parochul Comșa au fost escortați prin gendarmi în prinsoare la Baia de Criș.

Din comuna Curechiu e arestat parochul gr. or: Tovie Todoran și patru oameni. Numiții preoți cu poporeni lor sânt în carcer din 1 Iuliu st. n.

Ca și cetitoriu lumea se întrebă prin Zarand pentru ce sânt închiși numiții oameni? Eată ce am putut afla:

În Zdrapți parochul Comșa și consoții ar fi înfruntat pe un om că: „pentru ce și-a vândut sufletul pe bani și a votat pentru Chorin?” În Curechiu parochul fiind întreat de unii oameni să spună cine au votat cu Chorin? a spus numele celor rătăciți. Atâta se scie până acum despre cauza deținerii. Cei din apropierea judecătoriei spun că: judele investigatoriu Éder ar deținea pe numiții oameni, ca pe nisce agitatori antisemiți, dar vorbă să fie! În Zdrapți și Curechiu nu este nici urmă de jidov, contra cui să agiteze dar? Și apoi sânt numiții parochi agitatori, ori conducători politici ai Românilor din Zarand și de aceea e spaima așa mare? Nu. Parochul Comșa a fost Beniaminul maghiarilor la alegerea de deputat dietal în 1881. Ba ce e mai mult notariul din Criscior în înțelegere cu densusul dela 1881 până în 1883 au denunțat pe mai mulți oameni din Zdrapți ca agitatori; ear asupra unui corespondent al dvoastre din Brad, după ce l'au denunțat în modul cel mai marșav de 2 ori, și după ce s'au făcut două investigațiuni aspre asupra densusului — fără nici un rezultat — l'au acusat și la Ven. Consistoriu ca agitator, spre ai strica viitoriul. La toate aceste numitul paroch recunoșce astăzi a fi servit numai de unealtă. Și astăzi! Acel notariu a scris — precum se spune — denunțare asupra parochului Comșa, cât și asupra celui-lalt preot și consoții. Aceasta e respata! Lucrul s'a întors acum! Parochul Comșa în urma atacurilor din diare, și fiind capacitat și-a recunoscut greșelile comise, a intrat earăși în sinul partidei române naționale — el a fost primit — și astfel la alegerea de deputat în 1884 cu alegătorii sei din comună, au votat pentru deputatul național. Ce e mai mult alegătorii sei primiră și bani dela Chorin, recte dela încredutul notariului din Criscior.

Banii au fost ceruți înapoi, dar nici parochul nici oamenii nu au avut să dea. De aci provine închiderea parochului și a consoților. Agitațiunea contra jidovilor e numai pretecest.

Parochul din Curechiu este om foarte pacinic precum și poporeni sei. A avut păcatul însă că densusul nu s'a rupt nici când de corpul națiunii, ceea ce e crimă în ziua de astăzi.

Mercuri în 2 Iulie advocații din Baia de Criș Truția și P. Teodor, administratorul ppsc din Brad și vre-o câți-va parochi și oameni din respectivele comune, au cerut prin o rugare eliberarea sub garanția a deținuților; dar până aci sânt tot în carcer.

În fie-care zi merg oameni din numitele comune, cerând să se elibereze deținuții.

câmpului, și lasă copilașii acasă, fără nici o grijă. E păcat pentru că se calcă datorii de părinte și e primeșdios atât pentru ei cât și pentru alții. De ce nu se înființează și la noi o casă de îngrijire pentru băeții mai mici, o așa numită grădină pentru copii, după cum se află în multe orașe și sate. Asta se poate înființa cu bani pușini și părinții se scutesc de spaimă și grijă, ba și de nenorociri, când sânt nevoiți a se depărta de acasă ca să lucre și să câștige ceva.

Alecsandru clătină din cap și mărturisă curat că densusul nici n'a vâdit nici n'a aușit vre odată de asemenea grădină.

Preotul uimit de asta îi dete deslușire, dicens: „Copilașii, cari nu sânt încă de scoală se dau în grija unei femei înțelepte. Astă femeia păzesce toată ziua, se joacă cu ei prin odaiă sau pe timp frumos afară, îi deprinde la curățeni, și jucându-se cu ei îi învață tot odată și câte ceva folositoriu. De mâncare le dă, ceea ce li se trimite dimineața.

Alecsandru ascultă cu mare luare aminte la vorbele preotului. După aceea clătinând din cap, duse cu față gânditoare: Țeranii noștrii sânt încă partea cea mai mare neînvețați. Mulți părinți sânt oameni fără consciința, cari se îngrijesc cu mult mai bine de porcii, de caprele și de vacile lor, de cât de copii lor. Mi-e teamă că dacă vor scî că copii lor se află la loc sigur, vor uita și mai tare

de datorințele lor de părinți. De altă parte nu cred să fie potrivit, ca pe bieții copilași să-i chinuesci cu învățatura, înainte de a împlini anul al șeselea. E prea de vreme. Într'o vârstă așa de crudă, înainte de toate trebuie să grijească omul de sănătate, de întărirea puterilor, cari sânt atât de slăbuțe.”

Preotul nu putu dices că observările învățătorului prevădătoriu ar fi cu totul fără temeiu, totuși puse următoarea întrebare: „Oare este drept că părinții ar perde mai tare simțul de datorință părintească și alipirea cătră copii atuncia când ar scî că copii se află ziua întregă sub pază bună, decât atunci când scî că se află fără nici o grijă? Altcum, adause mai departe, nu e vorbă ca micii copilași să învețe în grădina despre care e vorbă, a cetii, a scrie și a face cine scie ce socoteli, ci ca jucându-se, să vadă deosebite lucruri, să le învețe mai mult numele.”

„Lucrul acesta le folosesc foarte mult, pentru că jucându-se nu numai că-și deprind și întăresc slăbuțele puteri trupesci, dar își deprind totodată și puterile sufletesci.” Afară de aceasta preotul aduse și exemple din grădini, pe cari le vâduse cu ochii, și binefacerile acestor așezăminte le dovedî atât de limpede, încât Alecsandru luminat pe deplin, îi întinse mâna dicens-i, că planul acesta trebuie să se ducă în îndeplinire.

Apoi nu e lumea întoarsă? Pe unul ce omoară oameni, îl eliberează, ear pe oameni cinstiți — fiind că sânt români — i țin prinși fără nici o vină, încât se scie până acum. Și apoi nici nu e mirare!

Judele investigatoriu Éder, președintele dela tribunal Fekete, au fost cei mari corteși pentru Chorin la alegere; și apoi e datoriu lor ca picând cu candidatul să-și răfuească socotelele cu cerbicosii de „Oláh”.

Față de persecuțiunile sistematice începute dela 1881 în Zarand se vorbește a se forma o societate română pentru apărarea celor persecutați pe nedreptul.

La tot casul ar fi bine ca Zarandenii să nu lase lucrul mort, până nu vor umplea temnițele cu ei.

Catone.

Făgăraș 22 Iunie 1884 v.

Țara Oltului
Para Focului
Țară de ocară

(vorbă din popor)

Onorate Domnule Redactor! Acestea sânt cuvintele cu cari unul dintre corespondenții DVoastre de aici în Nr. 57 al Țiarului „Telegraful Roman” entusiasm de convingerea, că în această țeară — numită de densusul „paradis întunecat de puncte negre” — affi prea puțin bun, pre lângă alte atinge și starea învățătorilor noștrii de aici, dicens, că afară de câțiva; demni de toată considerarea, ceialalți și cunosce prea puțin înalta și greaua lor chiemare. Nu vreau să contradic cele-ce afirmază d-nul corespondent, ci din contră le aprob și eu și me bucur că dă pe față păcatele acelor, cari fac „țeara de ocară”; însă deoarece d-sa dices, că conferințele învățătoresci de aici pot servi ca barometru în privința stărei învățătorilor noștrii, ca acel barometru să fie vâdit și de publicul cetitoriu, las să urmeze un mic raport despre decurgerea unei asemenea conferințe ținute acum de curând în opidul Făgăraș.

Duminecă în 17 Iunie a. c. stil. v. „subreuniunea învățătorilor rom. gr. or. din protopresbiteratul Făgărașului” s'a ținut în sala de învățământ a scoalei ortodoxe din Făgăraș a II-a adunare generală din anul acesta. Țiua destinată pentru adunare a fost bine aleasă, căci nu s'a pus prea târziu, când învățătorii poate se imprășciau apucând drumul Cristurului sau în vre-o parte, nici în di de lucru ca să fie strămtorați cu de-ale economiei, de unde a urmat, că numărul celor prezenți de astă dată a fost mai mare ca mai înainte, deși la aceasta nu ne așteptam din cauza ploaii cu vânt din aceia zi.

Merserăm mai întâi la biserică, de unde, după sevârșirea s. liturgii și invocarea ducului sfânt, în frunte cu Prea Onor. Domn protopresbiter Petru Popescu și cu președintele reuniunii Dl Vicențiu Grama neam întors în sala de învățământ a scoalei. Aci președintele printr'un cuvânt acomodat își exprimă bucuria că membrii prezenți de astă dată sânt în număr mai mare, ceea ce ar fi de dorit totdeauna și această cu atât mai mult, căci noi cei de aici avem să premergem cu exemplu bun învățătorilor din celelalte subreuniuni anecuate; după ce roagă apoi pre membri a fi cu atențiune și zel la desvoltarea obiectelor din program, dechiară adunarea de deschisă.

Din acest minut Alecsandru se cugeta mereu cum să înceapă lucrul. Mai întâiu se înțelese cu bravul învățătoriu Bucur, care se căsătorise de curând. Soția acestuia, ajutată de bărbatul ei și de Irina, se învoi să și ia asupra-și îngrijirea copilașilor. Alecsandru vorbi cu Ciuperca, care avea o odaie mare. De altă dată aceasta în toate Duminecele era îndesuită cu beutori și jucători de cărți, — acum stetea părăsită și goală. În dosul casei, ca și căutată anume, să afla o grădină largă, care putea slugi cum trebuie pentru jucăriile băieților. Mai vorbi Alecsandru cu deregătorii satului, cu cei trei-deci și doi din societatea secretă și cu alții mai mulți din comună. Preotul îi sta pretutindenea în ajutoriu cu sfatul și cu fapta.

După ce se pregătiră toate bine, într'o Duminecă după ameași, fiind adunat eară satul întreg, Alecsandru pășesc înaintea și începe astfel:

„Oameni buii! Norii de fum și sulurile de flacări cari le-ați vâdit deunășile în Purcăreni, ne-au dovedit în mod înspământătoriu, cât este de primeșdios a lasa băeții singuri, cât e Țiulica de mare, fără nici o supraveghere. Aduceți-ve aminte de înfricoșata moarte, care a răpit fetița unui sătean, când biata copila s'a înecat în balfoaca de gunoiu neacoperită. Vi s'ar putea spune încă multe nenorociri de acestea și multe altele se pot încă întempla. Am cetit unde-va următoarea întemplare: O

Ordinea zilei.

Raportul, despre starea averii subreuniunii, fiind mâncat și se napoază domnului cassariu Lazar Comșa cu adausul, ca să-l pregătească după toate formele și să-l aștearnă încă la timp comitetului central, pentru ca acesta să-și poată face raportul sau general pentru adunarea generală districtuală.

Asemeneas se întemplă și cu raportul bibliotecariului Petru Marhao.

Preste critica membrului George Modorcea asupra disertațiunii „tractarea științelor naturali în scoalele elementari“ de Nicolau Aron, din cauză că dl criticante nici de astă dată n'a venit pregătit, — se trece la ordinea zilei, îndrumându-se domnului George Modorcea pentru a treia oară, a se prezenta cu aceea în viitoarea adunare generală tractuală.

Critica membrului Ioan Hașiu asupra disertațiunii „insemnătatea, desvoltarea și tractarea Fizicii în scoalele elementari“ de Nicolau Aron, desvoltată destul de precis de criticante, se ascultă cu plăcere și după reflecșiunile disertantului, ambilor li se aduce mulțămire pentru zelul arătat, eară elaboratele se dau spre păstrare între actele reuniunii.

Prelegerea practică din Religie: tractarea metodică a rugăciunilor la elevii anului I. de scoală, o desvoltă învătătorul din Făgăraș Nicolau Aron. Acesta privind pre ceilalți învătători întocmai ca pre elevii sei își urmează propunerea producând următorul rezultat: mai întâi are să se facă micuților nou veniți o idee despre existența lui Dumnezeu, carele este bun iubitoriu etc. Aceasta se face cu succes porcedând dela viața socială a elevilor cu părinții lor, cari fiind ei le dau toate cele de lipsă sunt buni, iubitori etc. Părinții copiilor încă au un părinte prea bun, prea iubitoriu, carele poartă grige de toți și carele este Dzeu. De aici se trece la însași rugăciunea, aducând aminte copiilor, că ei când au lipsă de ceva, cer dela părinții lor, se roagă. Părinții lor încă se roagă Părintelui de sus, lui Dumnezeu, ca să le dea cele de lipsă. Acestui părinte să se roage dar și ei. Începutul se face cu rugăciunile cele mai ușoare ca „îngerelul“ și altele.

La finea prelegerei urmă reflecșiuni și din partea celorlalți membri, arătându-se în chipul acesta destul de chiar modul cum au a se propune rugăciunile la elevii începători.

Prelegerea practică din socoteală: desvoltarea metodică a numărului 11 la elevii anului II lea de scoală o desfașură învătătorul diriginte din Copăcel George Dobrin. Acesta asemenea luând pre învătători drept elevi își urmează propunerea arătând următorul rezultat: se creează numărul în mod intuitiv la mașina de comput, se discompune în numerii din cari s'a creat și anume: în doi și mai mulți adenți întreginduse eară în părți întregi, numărul se aseamănă cu numerii mai mici, se discompune în factori și se tractează din toate punctele de vedere, se arată semnă (cifra) numerului, se dă teme în scris, și în fine temele se aplică la viața practică. — Urmează reflecșiuni din partea membrilor.

Prelegerea practică: introducerea elevului în elementele limbii maghiare o desvoltă învătătorul din Beclean Nicolau Ludu; rezultatul: elementul din limba maghiară să se predea elevilor numai după ce acestia sunt introduși binișor în cunoașterea limbii materne prin anul II-lea și III-lea de scoală.

Propuneri s'au făcut cu privire la încassarea tacselor dela membrii la mijlocirea însinuării de membri fundatori și ajutători, la înmulțirea bibliotecii

mamă avea de lucru câte-va ceasuri afară din casă. Ce se facă în timpul acesta cu băiețica de doi ani? Nu avea pe cine să lase cu dâna. Ce se gândesce femeia noastră? O înfașură bine și leagă țepăn în legănuț. Pe urmă se depărtează liniștită. Copila, plânse și se svércoli până a adurmit. Când se întoarce însă muma și voi să între în casă, eată să întelnesce în ușă cu un porc al vecinei plin de sânge... Alergând la legănuț găsi copila sfâșiată.

„De aceea ca să încungiușăm asemenea nenociri, aideți să facem cum fac și în alte comune. Acolo oamenii cuprinși cu lucru acasă s'au la câmp și cari prin urmare nu pot îngriji singuri de copii lor, îi trimit în sat la o femeie cu minte. Aceasta îi îngriješce, le dă mâncarea trimisă de părinți, se joacă cu ei și îi ține în buna rândueală până câtră seară“.

Aleksandru desfașura lucrul din fir în pâr. Propunerea lui le plăcu mai multora, cu deosebire plăcu partea în care se dicea, că asta nu va costa alt-ceva, decât mâncarea copiilor. Ciuperca dete odaia și gradina pe lângă o copilă foarte cumpătată, ear ténăra soție a lui Bucur se făgădui, că pe lângă o simbria amăsurată, ia asuprași sarcina d'a îngriji de copi. Chiria și simbria hotărâre cu toții să se acopere din lada satului și din dâniile câtor-va oameni mai cu stare. Cel puțin să se facă o încercare.

(Va urma).

prin cărți donate de membri și alți bărbați binevoitori; apoi cu privire la pedepsirea membrilor cari absentează dela adunări și altele.

Tacse s'au încasat dela următorii membri ordinari: Nicolau Aron, Ioan Hasiu, George Taffan, George Modorcea, George Bărbat, Traian Pop, Petru Marhao, Petru Pop, George Renghia, și Lazar Comșa à 1 fl. v. a. suma 10 fl. v. a.; apoi dela membri ajutători: Rev. Domn Petru Popescu, protopresbiter 5 fl. v. a., d-nul Vincentiu Grama, preot și președinte 2 fl. v. a., Augustin Cepeș, comptabil la banca „Furnica“ 2 fl. v. a., Iacob Popeniciu, prim vicenotar comitatens 2 fl. v. a., și Iosif Hérciogea, preot 1 fl. v. a. suma 12 fl. v. a.

Pentru viitoarea adunare generală s'a însinuat membrul Traian Pop cu o disertațiune din învătământul intuitiv, George Taffan cu o disertațiune din limba maghiară, George Dobrin cu o prelegere practică din Istoria patriei și Ioan Hasiu cu o declamațiune.

În fine las să urmeze numele acelor membri, cari fără de nici o cauză au absentat dela adunare și aceasta la decisul adunării pentru ca pre viitor să se îndrepteze. Nicolau Grama (Dridif), Nistor Purdu (Rucăr), Sevastian Stan (Sâmbăta inf.), Spiridon Mărdan (Sâmbăta ap.), Ioan Stanciu (Sâmbăta res.), Ioan Cabuz (Voivodenii mari), Nicolae Gheța (Luța), George Ramba (Ludișor), Ioan Socol (Berivoiu mari), Ioan Vlad (Berivoiu mici), George Cajocariu (Hurez), Ioan Stoica (Veneția inf.), George Cantor (Cuciulata), George Chița (Lupșa), Aleksandru Frâncu (Comana sup.) și George Comșa (Veneția sup.) la olaltă 16; prezenți au fost 26 membri.

Ședința începută la 11 oare a. m. întreruptă prin o paușă a durat până la 7 oare seara.

Acesta este pe scurt raportul despre șirul și desbaterile adunării subreuniunii noastre de aici, raport care poate servi ca barometru în privința stărei învătătorilor din protopresbiteratul Făgărașului.

Nicolau Aron,
secretariul reuniunii.

Din tractul Seliștei, 21 Iunie 1884*). Dle Redactor! Cetind on. public din departare cele înșirate de p. Onisifor Borcia în „Răspunsul“ seu publicat în Nr. 70 al „Telegrafului Roman“ din a. c. ar putea fi ispitiț a crede, că preoțimea din tractul Seliștei nu ar avea altă ocupațiune, de cât să mănăce, să bea, să comită fapte imorale și alte lucruri scandaloase; de oare ce publicațiunea s'a făcut în „organul archidiecesei noastre,“ și este semnă de un preot cu toate titulaturile ce le are.

Noi însă scim cât cumpănesce p. O. Borcia atât în cele intelectuale, cât și în cele morale, fiind că studiile scolastice și culturale și le a făcut la „târla“ pe „Bărăganu“ și că prin urmare signatura ce — pentru mai mare ponderositate — și-o dă ca „asesor la scaunul protopopesc“ inseamnă, cât „vacuul lui Torricelli.“

Așa dar pentru aceia din on. cetitori, cari nu cunosc starea în care ne aflăm, me rog, dle redactor, să binevoesci a da loc în diarul ce redigeați, următoarelor reflecșiuni.

Înainte de toate declar de falsă afirmațiunea, că preoțimea tractului Seliște ar fi fost conchemată și menagiată de dl Protopresbiter pentru subscrierea declarațiunii contra parochului O. Borcia; ci ea s'a întrunit în conferență pentru de a delibera asupra cestiunii cu „ajutorii împărătesc“ și numai după terminarea acestui obiect s'a cerut din partea mai multor preoți a fi adusă pe tapet și cestiunea ce atinge faptul de felonie al p. O. Borcia²⁾.

De obiectul acesta însă dl Protopresbiter nici n'a știut nimic până când s'a cerut a se delibera asupra lui³⁾.

Toate acestea s'au întemplat în sala scoalei pe timpul „înainte de amești“ — confere Fapt. Ap. c. 2. v. 15. —⁴⁾.

^{*)} Dăm loc acestei corespondențe ca să nu ni se impute parțialitate. Regretăm însă că oameni de altmintea cu minte deced așa de tare, și se încurcă în lucruri, cari numai onoare nu le fac. Red.

¹⁾ Preoții nostri instituiți înainte de 1848 nu se prea pot lăuda cu studii „scolastice“ și „culturali.“ Aceasta în general. Constatăm însă că ei atât au fost de morali și oameni ai bisericii, încât nici nu este permisă comparația între simplii preoți vechi, și unii dintre învătătorii de azi. Ceia în simplitatea lor ne-au conservat biserica, cestia în înțelepciunea lor ne împing biserica la perire. Red.

²⁾ Va se dice în adunarea preoțesă sub presidența domnului protopop Dr. Maier s'a adus pe „tapet faptul de felonie al p. O. Borcia.“ E bine să se constate aceasta. Cine scie de ce va fi ea bună la timpul seu, când protopopii și preoții vor face experiența, că la noi în archidieceasă mai este încă autoritate bisericească. Red.

³⁾ Sermanul protopop! Să nu scie el despre acest lucru petrecut în Seliște, când dela alții se pretinde să scie cugetele oamenilor de prin Pesta și Viena, și toate acestea din Sibiu. Puțin dar are protopopul DVoastre! Red.

⁴⁾ Locul citat sună: „Pentru că nu pre cum se pare voue, căstigi sunt beți, că este al treia ceas din zi.“ Dacă

După terminarea acestora toți cei prezenți au fost invitați ca de obicei la prânz de câtră dnul Protopresbiter, carele, în bunătatea inimei sale, nu odată a ospătat și ingrafi.

Ce privesce epitetele, cu cari se încarcă unii dintre preoți, mi permit a pune p. O. Borcia unele întrebări:

În lungul șir de ani de păstorire duhovnicească nu Te-ai convins, on. părinte, că multe sentințe judecătorești, basate pe motive false, prepusuri neintemeiate sau din ori ce alte considerațiuni personale — de oare ce și judecătorii sunt „oameni“ și mănăcă sărat —, se aduc spre mahnirea „Themidei“ în defavorul celui nevinovat?

Se vatămă oare mai rău morala creștinească atunci, când cineva ar fi pedepsit judecătoreșce cu vr'o câți-va flor. pentru că i-ar fi scăpat la timp inoportun o vorbă clasificată de vatămătoare asupra unei persoane culpabile pentru fapte sevășite?... sau doară mai mult atunci, când cine-va sub scutul „sigilului duhovnicesc“ s'ar face părtaș din căștiguri dobândite cu nedreptul?...

E trist când cineva ca propovăduitor al moralei vede „gunoarea“ în ochii altuia drept „bărna“, ear bărna din ochii proprii nu o vede de loc. Căci, întru adevăr, nu ne putem esplica, cum chiar p. O. Borcia, care în casa și familia sa a avut destule zile de îngrijire pentru imoralitate „criminală“ sevășită de câtră cei mai de aproape ai sei, vine și se arată sfântoc, sbiciuind în alții imoralități închipuite în creerii sei⁵⁾.

De alt cum p. Borcia pare a fi responsabil numai pentru subscrierea numelui, nu și pentru cele cuprinse în „Răspuns.“

Slab serviț i a făcut scriitorul, de oare ce în merit nu vorbesce la Declarațiunea preoțime tractuale pentru faptul de felonie națională⁶⁾; ci se ocupă de alte lucruri, cari nu au nici în clin, nici în mănăcă ceva comun cu obiectul însuși.

Ba în cele din urmă tot p. O. Borcia de câtră pădure: și dânsul se declară a nu mai fi solidar cu cei, cari l'au fost eschis chiar pentru că dânsul a spart solidaritatea⁷⁾.

Această întorsătură ne aduce în minte anecdota cu Țiganul carele, amenințat fiind, că nu va vedea fața lui Dumnezeu, a răspuns: „nici El pe a mea.“

Cu acestea încheiu în speranța, că va fi mic numărul celor ce s'ar bucura cetind și în viitoriu corespondențe de soiul, cum s'au publicat de un timp încoace în „Telegraful Roman“ asupra Preoțimeii noastre și că numai dușmanii neamului nostru pot simți plăcere vâdând cum noi ne „spălăm rufele“ în ochii lunei civilizate⁸⁾. Un preot din tract.

Varietăți.

* (Brutalitate). Dela Arad ni se scrie, că Luni seara (7 Iuliu) s'au spart toate ferestile dela reședința episcopului I. Meșian. Poliția a și pus mâna pe făptuitor i, cari ar fi toți sodali de meseriași neromâni.

Se dă cu socoteala că asta ar fi o resbunare din partea partidei opozițiunii pentru ținuta episcopului la alegerea de deputat în Arad.

e vorba ca locul citat să vorbească contra beției, atunci slab argument a-ți aflat, căci experiența ne arată, că și pela 9 oare înainte de amești după computarea de azi sunt oameni beți. Mulți nici nu s'au treșit pe această vreme de beția din noaptea trecută. Red.

⁵⁾ Să distingeți bine între lucruri. Fie cine e răspundătoriu pentru faptele sale; ne supără cele rele ale altor, însă răspundabili atea nu cade asupra noastră. Red.

⁶⁾ Ve prea încordați în ce privesce „felonia națională.“ E vorba de programa din Sibiu și cea din Pesta. Dacă cei cu programa din Pesta în ochii DVoastre sunt feloni naționali, atunci tot cu acea logică sânteiți „feloni naționali“ și nu cu „felone bisericesci“ DVoastră în ochii nostri. Deci mai înșos cu o coardă, căci noi prea bine ne cunoaștem unii cu alții. Red.

⁷⁾ Dați bună pace sermaneii solidarității, și nu ve mai bateți joc de ea. Ștergeți ceste 9 luni din urmă ale vieții DVoastre, și veți afla tot sdrențe de solidaritate. Vedeți-ve de lucru și nu ne mai încurcați și DVoastră. Red.

⁸⁾ Ve șede de tot rău morala din urmă, și ea dovedesce că acuma v'a venit mintea la loc. Da! Și noi sunținem că rău a și făcut cu însenarea de comedii, ca și ceea care a servit de sujet la răspunsul p. O. Borcia. Și rău ai făcut și Dta, că ne faci silă morală duplă. Părerea noastră este, că n'ai căștigat nimica prin publicarea acestor reflecșiuni. Red.

Loterie.

Mercuri în 9 Iulie n. 1884.

Sibiu: 76 28 60 48 75

Bursa de Viena și Pesta.

Din 8 Iuliu n. 1884.

	Viena B-pesta	
Renta de aur ung. de 6%	122.05	121.75
Renta de aur ung. de 4%	91.20	91.20
Galbin	5.76	5.75
Napoleon	9.68	9.68
London (pe polița de trei luni)	121.80	121.75

Nr. 218

[756] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învătătoresci la scoalele gr. or. din mai jos însemnatele comune ale protopresbiteratului Geoagiului I se deschide concurs cu termen până la 30 Iuliu st. v. a. c.

1. Hondol, cu salariu anual de 250 fl. v. a., cuartir gratuit și 10 fl. relut de lemne din cassa bisericeii.

2. Vălișoara, cu salariu anual de 250 fl. v. a., cuartir gratuit cu grădina de legumi și 2 orgii de lemne.

3. Boholț, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

4. Seliscioara, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

5. Fornadia, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit, 1040⁰ loc pentru grădina de legumi.

6. Certeșul superior, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și lemne de ajuns.

7. Voia, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

8. Porcurea, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

9. Boiu, cu salariu anual de 150 fl. cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

10. Suligete, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit cu grădina de legumi și 2 orgii de lemne.

11. Măgură, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

12. Fizes-Barbura cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

18. Dealu-mare, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

Cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare, și pentru posturile de sub pozițiunile 1-4 prevăzute cu atestate despre absolvirea cursului teologic s'au pedagogic, s'nt a se așterne subscrisului oficiu protopresbiteral.

Hondol, 16 Iunie 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Geoagiului I.

Vasile Pipoș,
protopresbiter.

Depuneri de bani

Primește institutul subsemnat spre fructificare, pre lângă denunciere în termene scurte, cu 5%, — și fără denunciere, replătibile îndată la cerere, cu 4½% interese la an.

Fructificarea depunerii începe cu ziua, care urmează după ziua depunerii și înceată cu ziua premergătoare zilei, în care se ridică depunerea. Durata cea mai mică a unei depuneri este de 15 zile.

La 1 Ianuarie și la 1 Iulie a fie-caru an interesele neridicate se adaugă la capital și se fructifică earăși. Contribuțiunea dela interesele depunerilor o plătesce institutul.

Depunerile trimise prin postă, pre lângă comunicarea adresei deponentului se resolv totdeauna cu întoarcerea poștei; asemenea se pot efectua prin postă denuncieri și ridicări de capitale. [749] 3-4

Sibiu, 20 Iunie 1884.

„ALBINA”

Institut de credit și de economii.

ad 2427 Epitr. 1884.

Licitațiune.

În 15 Iuliu a. c. stilul nou la 10 oare înainte de ameași se vor vinde pre calea licitațiunei publice în casa parochială gr. or. din Reghinul săsesc două

mii lemne de brad în grosime de 12 policari din pădurea comunei bisericesci gr. or. Polêt (Palota).

Condițiunile de vëndare se găsesc în espeditul venerabilului consistoriu archidiecean din Sibiu, la oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Reghinul săsesc și la oficiul parochial gr. or. din Polêt.

Sibiu, 1 Iuliu 1884. [754] 3-3

Comisariul consistorial.

MORBURI SECRETE

le vindec pe basa esperiențelor celor mai noue științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 83

Dr. Bella,

membre la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.

TELEGRAMĂ DIN PARIS.

Noi am fost recercați, de a publica aceasta telegramă pentru speciala sa însemnătate.

Societatea de comerț franceză a deschis chiar acum în cetatea principală și reședința Viena o Filială a articolelor sale și vinde obiecte cu prețuri ne mai pomenite, în lumea comercială europeană.

Încă ne mai audeți

și espedează atari în toate părțile de lume pentru bani trimiși înainte (solviți momentan) sau cu rambursă postală, până atunci, până când este încă oare care provisiune de obiecte aici.

Marfa constă din obiectele cele mai necesare, lucrate mai bine, mai practice și ne mai pomenit de eftine, de cari are necondiționat lipsă ori ce economie de casă și fie-ce familie, și fiind-că societatea are filiale în: Paris, Londra, Brusela, Amsterdam, Marsilia, Lille, Kopenhaga, Varșovia, Petropole, Geneva, Zürich, Mailand și Turin, așa dară unde cumpără mai întregă Europa, sperăm, cum-că și locuitorii monarhiei austro-ungare vor folosi această ocaziune, carea nu se va mai da mai mult, și vor recomanda în interesul lor propriu cât se poate de mult, pentru că eftinătatea aceasta necredibilă.

a pus în uimire lumea întregă.

Voieste cine-va să aibă ceva întru adevăr bun, practic, absolut necesari și prelungă aceasta încă ceva ne mai pomenit și necredibil de eftin, atunci să folosească aceasta ocaziune scumpă, carea nu va mai ocure în decurs de 100 ani și să comande cât se poate de iute și de mult. Cu stimă Societatea de comerț franceză.

În magazine este depositat următorul număr de marfe:

5000 de oroloage de busnariu — Cylinder din platină cea mai fină de argint, regulate pe minută, mai înainte cu 14 fl., acum numai cu 5 fl. 25 cr. — Un obiect foarte elegant. Cu o garanță pentru mersul acurat de 5 ani.

2325 oroloage Anker cu 15 rubine (curate) adevărate, repasate pe secundă escelent, mai înainte cu 21 fl., acum numai cu 7 fl. 25 cr. Coperișurile sânt fine. Platină de argint, gravat. Cu garanță de: 5 ani.

8650 oroloage remontoir de aur double, de tras la toartă, fără cheiă, cu uvragiu fin regula de platină, recunoscut de orologiu cel mai bun și eftin în lume, mai înainte cu 24 fl., acum numai cu 10 fl. 25 cr.

1400 oroloage adevărate-remontoir, de argint curat și probat de 13 loți, de tras la toartă, fără cheiă, cu întocmire pentru arătătorii și cu uvragiu adevărat de platină privilegiat, repasate pe secunda, un preț necredibil, întru adevăr ne mai pomenit de eftin: mai înainte cu 35 fl., acum numai cu 16 fl. 50 cr.

4200 oroloage franceze de deșteptat, și ca oroloage de masă foarte elegante, toate cu aparat de făcut sgomot, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 4 fl. 80 cr., foarte ca modate pentru fie-care familie și pentru fie-care me-er aș.

4980 mantele de ploaie americane de-Kautschuk, în toate măimile, de o parte ca palton elegant, de altă parte cu manta de Kautschuk, prin carea nu străbate frigul și umezeala, mai înainte cu 18 fl., acum numai cu 9 fl. 80 cr. Vestimentul cel mai practic și mai eftin; o căciulă (coif) elegantă tot la acest vestiment cu 1 fl.

6500 duse de unelte de mâncare de argint de Britania. Marfa cea mai bună și mai grea adevărat engleză. Singurul și unicul fabricat în lume, care și după o folosire de 80 de ani rămâne așa de alb ca argintul curat de 13 loți, mai înainte o duse cu 12 fl. acum 12 bucăți la oaltă numai 3 fl. 25 cr. Toate uneltele de mâncare anunțate de alte firme sânt numai imitații.

15000 duse de linguri de mâncat de argint de Britania, de cel mai greu fel (calitate), cari rămân totdeauna albe. Aceste linguri nu se pot deosebi de lingurile de argint cu at de 13 loți. Mai înainte cu 8 fl., acum numai cu 2 fl. 50 cr. toate 12 lingurile de mâncare; 12 linguri de ca-

fea însă, mai înainte cu 4 fl., acum cu 1 fl. 20 cr. Cu deosebire de comandat.

2000 de linguri mari de seos supa de argint de Britania, fabricatul cel mai greu și mai solid, cari rămân totdeauna albe, mai înainte cu 5 fl., acum numai cu 1 fl. Linguri mari de lapte mai înainte cu 3 fl. acum numai cu 50 cr

2180 duse de tase englezești de Britania, înfrumșeate foarte fin, mari o bucată numai cu 1 fl. 75 cr. la oaltă. Important pentru ospetării, cafelele și privați.

5000 părechi de sfeșnice de salon, de oxyd de argint Britania, își păstrează sub garanță totdeauna culoarea, în fasonul cel mai elegant gotic, mai înainte cu 5 fl. acum o părechă numai cu 1 fl. 15 cr. Foarte eftin.

6000 cutii de zăchar, cu coperiș argințit și cu tasă de argint de Britania, bucată numai cu fl. 1.20.

3570 fuste pentru dame — Jupon-Moiré, pompoase cu plisă duplu colorat, un vestiment de tot practic neprețuiver, mai înainte cu fl. 7.50, acum cu fl. 2.80.

4780 năfrămi de iarnă, pentru dame din lăna cea mai curată, în colorile de brillant cele mai noue precum roșu, alb, sur, b unet, violet etc., în o culoare sau în mai multe colorii, bucată numai cu fl. 1.25.

3970 năfrămi de Cachemir, negre cu ciucuri de mătăsă grei franțoești, de 10/16 de mare, o năframă de tot elegantă, folositoare și practică. Prețul de mai înainte fl. 12, acum numai fl. 3.85. Fie-care damă, fie avută ori sermană seși procure sub orice condiție această năfră admirabilă.

3000 cămăși pentru bărbați din cel mai bun Shirting cu pept neted sau după fason, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Pepturile sânt toate cuadruple.

5250 cămăși pentru dame cu multe broderii svejane și pompoase, mai înainte 6 fl., acum numai fl. 2.50. Premiate pentru calitatea escelentă.

6000 corsete de noapte pentru dame, cu broderii admirabile și pompoase preste întreaga lor lungime, mai înainte 7 fl. acum numai fl. 2.50. Un vestiment pompos pentru fie-care damă.

3450 ismene pentru dame, cu p'isă și cu broderii, sau din Prima-Chiffon sau din Barchen gren, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Și pentru bărbați.

6000 învălitori (Plaids) de călătorie curat engleză din Londra, fabricatul cel mai greu și mai solid, întru adevăr absolut necesar pentru căs, familie, călătorie și îmbrăcăminte, bucată numai 7 fl. Mai înainte a costat de 5 ori atăta.

3900 pânză de casă — de Rumburg sau de Sternberg, de 30 de coți, țesutură cea mai bună și mai necesară pentru fie-care familie, bucată numai cu fl. 5.40, se vinde sub garanță.

8000 covoră (coperișe) de pat — Canevas, țesutură de spelat, de 25 coți, în culoare brunetă, albastră, violetă, toate cu vergi cu fl. 5.40, învergare roșu cu fl. 6.40.

5450 garnituri de masă, constătoare din 12 serviete de Damast și din o față de masă mare de Damast, totul cu înfrumșetări de flori pompoase, m i înainte cu prețul de 7 fl. acum numai totul la oaltă numai cu fl. 4.85, întru adevăr necesari pentru fie care casă.

10000 duse de batiste (năfrămi de buzunariu) franțoești cu margini colorate, cari nuși perd culoarea, toate tivite, o duseă numai cu fl. 1.50.

6000 duse de batiste de mătăsă, din mătasa cea mai fină și mai grea de Lyon, fie care bucată de altă culoare, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu dusea cu fl. 3.95. Să pot folo i și ca năfrămi de grumazi.

2450 duse de ciorapi (colțuni) de mătăsă americani, comodi de purtat, și sub ciorapi de iarnă, sugători de sudori, mai înainte fl. 8, acum toate 12 părechile la oaltă numai fl. 2.90, necesari pentru fie care.

1400 duse de ciorapi de mătăsă americani, sănătos de purtat, de oare-ce r-coreș plăcut piciorul și sug în un mod plăcut sudorile, mai înainte cu 12 fl. 12 părechii, acum 3 părechii numai cu fl. 1.30. Ne mai pomenit.

8000 de pipe din spuma cea mai fină, cu arămi (verigi) pompoase de argint de China curat, bucată numai cu 1 fl. 95, necesare pentru fie-care fumătoriu.

1100 sugarete de spumă, de spumă curată și fină cu înfrumșetări admirabile florentine și cu mamea de succin în Etui de catifea fin, mai înainte cu 8 fl. acum numai cu 1 fl. 50 cr., până când singur Etui-ul este atât demn. Foarte interesant pentru fie-care fumătoriu.

2000 inele cu brilante. Imitațiune Fabrica ul cel mai nobil și mai amăgitoriu cu splendoarea (lu-

ciul) cea mai pompoasă și necredibilă, puse în aur double, mai înainte cu 10 fl. acum numai cu 3 fl. toate în Etui foarte fin de catifea.

2000 de părechi de cercei cu brilante. Imitațiune. Puse (petrile) în argint curat de 13 loți, cu 2 bumbuș, cari nuși pot deosebi nici un aurariu din lume de cei adevărați, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu părechia, în Etui fin de catifea cu 2 fl. 50.

1600 medaloane cu brilante. Imitațiune din aur double, provădit cu imitațiunile cele mai frumoase de brilante, cari nu se pot deosebi de aurul curat. Mai înainte cu 9 fl. acum numai cu 3 fl. 50. Un obiect pompos.

1200 brășete cu brilante, chiar ca cele adevărate, nici un aurariu din lume nu le poate deosebi de cele adevărate, cu imitațiuni de brilante, mai înainte cu 16 fl. acum numai cu 3 fl. O minune în lucruri de prețioase.

1750 broșuri cu brilante. Imitațiune în margini foarte fine de imitațiuni de argint provădit cu mai mult de 20 de petri prețioase imitate, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 2 fl. 50.

5000 lanțuri de oroloage de aur foarte fin imitat, lanț duplu, care nu se poate deosebi de cele adevărate, în fasonul cel mai fin de aur, bucată numai 2 fl. 50.

5000 cămăși de mătăsă — Finish, fabricat saxonic, de tot folositoare pentru încălzirea recelei, bucată numai 1 fl. 50, o t'ebuință absolută pentru bărbați și doamne.

5000 corsete cu rețea și cu lăna, fabricat american. Un obiect de t'ebuință absolută pentru fie-care om. Scut contra recelei, numai cu 1 fl. 50. Escelente pentru bărbați și doamne.

5000 corsete de lăna lucrate cu artă, fabricat englezesc, necesare pentru bărbați, doamne și copiii bucată cu 1 fl. 50.

5000 ismene de lăna lucrate cu artă, fabricat francez, o t'ebuință absolută pentru bărbați și doamne, garanție contra recelei, foarte elegante, bucată cu 1 fl. 50.

5000 pachete de Himalaya, fabricat american, necesare pentru bărbați și doamne, se poartă pe corpul gol sau preste cămașă, în timpuri reci și umede, bucată cu fl. 1.50.

Ca document al solidității celei mai stricte se primesce fie-care obiect, care nu convine, înderept, și paralele se reintore, fie-care comandă este așa dară fără risico. Comandele se efectuesc, fiă că se fac cu rambursă postală, sau că se trimite suma mai înainte, chiar așa de consciințios, ca și când respectivul ar fi de față în persoana. Să se convingă fie-care prin o probă despre eftinătatea ne mai pomenită.

[753] 2-2

Adresa unde sânt de a se face toate comandele: **Fromm's**, Depot internationaler Fabricate, II. Bezirk, obere Donaustrasse Nr. 107, WIEN.